

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ภาชนะดินเผาหุ้มผ้าของกลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางภรภัทร โขติกะสุภา ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผศ.ดร.นิสารัตน์ ศิลปะเดช (2) ผศ.เก็จวดี นภารักษาวงศ์ (3) ผศ. สุนันทา แก้วสุข ปีการศึกษา 2548 จำนวน 185 หน้า ISBN 974-15-2848-5 คำสำคัญ ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ภาชนะดินเผาหุ้มผ้า กลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภาชนะดินเผาหุ้มผ้าของกลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร เพื่อทดลองนำยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กำหนดขึ้นไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และประเมินประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา ได้แก่ สมาชิกกลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การสัมภาษณ์รายบุคคล การสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิด การสังเกตผลิตภัณฑ์ การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน และกิจกรรมการบริหารจัดการของสมาชิกกลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีจัดระบบเนื้อหาตามประเด็นสำคัญ ตามระบบเหตุผลและลำดับเวลา ทำการวิเคราะห์แบบสามเส้า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของข้อมูล แล้วนำมาสังเคราะห์เชื่อมโยงให้สอดคล้องกันเพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า (1) กลุ่มเป้าหมายมีปัญหา คือ การขาดทักษะด้านเทคนิควิธีในการปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ การขาดแคลนเงินทุน และการบริหารจัดการกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมาชิกกลุ่มมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะการผลิตในด้านเทคนิควิธี (2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สมาชิกกลุ่มอาชีพและผู้วิจัยเลือกใช้ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การศึกษาดูงาน การเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้และการสาธิตเทคนิควิธีการผลิต การให้กลุ่มสมาชิกได้ฝึกปฏิบัติการด้วยตนเอง และการกระตุ้นเสริมแรงจากผู้วิจัยเป็นระยะ ๆ (3) ผลการประเมินประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์ สามารถออกแบบลวดลายที่ใช้ตกแต่งภาชนะดินเผา สามารถประยุกต์วิธีการตกแต่งภาชนะดินเผาด้วยผ้า มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างประณีต สวยงาม และมีคุณภาพดีขึ้น (4) ผลการประเมินการพัฒนาระบบบริหารจัดการ พบว่า กลุ่มอาชีพสามารถเลือกซื้อวัตถุดิบได้ตามรูปแบบที่กลุ่มต้องการ มีการจัดระบบข้อมูลการผลิตและการจำหน่ายได้ดีขึ้น ส่วนในด้านอื่น ๆ ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนักเพราะเป็นกลุ่มที่มีขนาดเล็กจึงต้องมีความยืดหยุ่นสูง และ (5) ผลการประเมินความพึงพอใจและเจตคติของกลุ่มอาชีพศิลปประยุกต์ พบว่าทุกคนมีความพึงพอใจ ที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนา และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพศิลปประยุกต์มากขึ้น

Thesis Title: The Improvement of Fabric-Covered Earthenware by Applied Arts Vocational Group from Rajaburana District, Bangkok Metropolitan.

Researcher: Mrs. Pornpat Chotikasupa. Master of Arts (Social Sciences for Development) Dhonburi Rajabhat University. Thesis advisors (1) Asst. Prof. Dr. Nisarath Sinlapadech (2) Asst. Prof. Ketwalee Naparaxawong (3) Asst. Prof. Sunantha Kaewsuk. Academic year : 2005. 185 pp. ISBN 974-15-2848-5
Keywords : development strategy, fabric - covered earthenware, applied arts vocational group.

Abstract

The objectives of the study were to examine the problems and needs in the development of the fabric-covered earthenware production processed by the applied arts vocational group from Rajaburana District; to field-test the development strategies that had been designed towards problem-solving and production development; and to evaluate the effectiveness of the development strategies. The target group that was trained for capacity - built consisted of 10 members of the applied arts vocational group from Rajaburana District. Data collection was conducted via individual interviews, focus group discussions, brainstorming, examination of products, observation of work behaviors, and management activities among members of the applied arts vocational group. Analysis of data was accomplished through determining priority of major issues using logical systems, time sequences, and triangulation analysis to verify the data. Results were synthesized and connections were made to answer the research questions.

Results of the study indicated that: (1) The target group expressed the needs to improve their skills in the improvement of their products. They also had insufficient funds and ineffective group management, as a result of the analysis the group would benefit greatly from training programs that would increase their knowledge and skills in production techniques. (2) Strategies chosen by group members and the researcher to solve such problems and for the development of their products included the following: site visits; lectures and demonstrations on production techniques by inviting experts; group members practice techniques by themselves; and periodical follow up and encouragement from the researcher. (3) The evaluation of the effectiveness of the development strategies revealed that members of the applied arts vocational group were able to design decoration patterns for the earthenware and select appropriate styles to be used with fabric decoration to increase elegance, beauty, and quality as compared to before this project. (4) The evaluation of the development of management system indicated that the target group was able to purchase raw materials that were appropriate to their needs and there was an improvement in organizing the information on production and sales, but there were no changes in other areas because of the small size of the group so high flexibility was needed. (5) The assessment of satisfaction and attitudes of the applied arts vocational group indicated that all of the members were satisfied with their participation in the research and development project and had better attitude toward their occupation.